

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

INTENCIONS

RERA LA CREU...

Al Congrés hom ha discutit el problema religiós. A pesar que la discussió ha estat molt quieta, molt tranquil·la, molt moderada, la xurma catòlica apostòlica romana, la patum dels mil caps, la clerigalla analfabeta, la beateria insulsa i pudent, s'ha indignat, s'ha aixecat en peu de guerra, ha posat el bram al cel. Però sortosament, hi ha qui diu que brams d'ase no arriben al cel.

Des de la trona, des del confessionari, des de la Premsa llanuda, s'ha creat un ambient d'odi, d'ira, d'amenaça. A pesar que Marañón—aquest home massa afeccionat a fer parlar d'ell, massa exhibicionista, massa amic de tothom—diu que no s'han d'expulsar les ordres religioses. A pesar que Alcalà Zamora s'està jugant—i perdent—la popularitat tan ben guanyada.

Mentre la discussió del problema religiós—tan fàcil de resoldre: amb una escombra—apassionava el país, nosaltres llegíem un llibre. La marxa lenta i dretista que el govern dona a la República—marxa equivocada i perillosa—ens ha decebut i ha fet que tornéssim als nostres amics els llibres.

Aquest llibre que llegíem és Mujeres y frailes. Lectura, com poden veure pel títol, de circumstàncies. L'autor d'aquest llibre és Josef Kallinikow, un escriptor que fins ara desconecíem. Però un escriptor formidable, magnífic. Un escriptor que ha escrit aquesta novel·la de Mujeres y frailes, que és una novel·la formidable i magnífica que haurien de llegir tots els enemics de l'Església.

Josef Kallinikow ens fa veure que les dones i els frares són iguals a tot arreu. en totes les latituds. Empesos per la luxúria, per l'esperit d'intriga i de guany. Experiència amarga i dolorosa!

Mujeres y frailes ens fa pensar en O crime do Padre Amaro, d'Eça da Queiroz, i en La Religieuse, de Diderot. Com en la novel·la d'Eça da Queiroz, els clergues es donen a la luxúria, a l'alcoholisme, a l'ambició innoble, a la baixa política; forniquen, s'ajunten amb les noies honestes, les allunyen del camí recte, els fan fills. Com en la novel·la de Diderot, la vida conventual és

una cosa espessa i tèrbola, soplug de totes les tares: el safisme, l'homosexualisme, el sadisme, totes les altres aberracions sexuals.

Sí, sí: el frare és pertot igual. Lasciu, superb, cobejós, anhelós de poder, amic dels béns materials, més amic de Cèsar que de Déu. El pitjor enemic de la civilització i de la bondat és el frare, l'home que s'ha tancat com una bèstia, l'home que ha fugit del món però que no renuncia als goigs del món, el pitjor enemic del frare fóra el propi frare.

aquell dolç Jesús que corria els camins predicant l'amor i la llibertat.

Cal pensar, però, que no tots els frares són així. Però els que no són així—els que són bons, intel·ligents, comprensius—, que malament deuen viure-hi, al claustre! Quina poca simpatia els deuen tenir els altres, els frares amics de la xala, del diner i de la carn de faldilla! Els frares de Bocacio i de Pietro Aretino, els frares de la picaresca, que a l'ombra de la creu tenen la caixa de ca-

bals, els que han fet vot de castedat... per a trencar el vot, la castedat i tot el que es presenti!

El debat del problema religiós, els brams dels catòlics de trabuc i rot, les aparicions pintoresques...

No res: llegiu aquest llibre que estem llegint nosaltres. Llegiu-lo tots, els catòlics i els no catòlics. I ja ens ho sabreu dir.

Lluís CAPDEVILA

Les dues ficcions

Durant anys, durant segles, es va viure, a Espanya, sota l'imperi d'una doble ficció: la de què érem un país monàrquic i fanàtic. Aquesta doble ficció ens costà passar a la darrera renglera entre les nacions europees, perdre les Colònies—en algun cas, com a Filipines, per culpa exclusiva de la clerecia—carregar-nos amb un pressupost que les forces del país no podien aguantar, i dar a tot el que fes pudor borbònic o clerical una belligerància absoluta en la direcció dels afers del país. Així caigué Rizal, així caigué Ferrer Guàrdia, sense proves, sense acusació fonamentada, obeint únicament a passions dels dos poders que subjugaven Espanya.

Era natural—i d'això no se'n va dar compte molta gent—que, un cop caiguda la Monarquia, tots aquells estaments, tots aquells elements que havien constituït el seu més ferm puntal, havien de desaparèixer o veure considerablement minvades llurs forces d'acció. No es podia tolerar que ens tornéssim a veure amenaçats amb un altre cop d'Estat ni amb una altra ingerència de la clerecia dintre la vida pública espanyola... Recordeu el fracàs del moviment renovador de 1917 i algun dels seus episodis culminants.

Per no haver-ho comprès així, per haver cregut que la dimissió del cardenal Segura era una satisfacció amb la qual Espanya s'havia d'acontentar, sense prendre altres mesures més extremes en matèria religiosa, el senyor Alcalà Zamora, un dels homes més íntegres, més sincers, més abnegats, més dignes—em plau fer-ho constar—de la República Espanyola, s'ha vist obligat a dimi-

—Ja ho sabia, que m'entrebancaria amb totes aquestes coses...

El clericalisme és l'enemic

Quan escrivim aquestes ratlles, no sabem encara la sort que al Congrés correrà l'article 24 del projecte de Constitució que actualment s'està discutint.

Aquest article resol—teòricament, és clar—, d'una manera satisfactòria, des del punt de mira liberal, el problema religiós.

Declara aquest famós article que l'Estat és laic i no té religió.

Suprimeix el pressupost del culte i dissol les Congregacions, tot nacionalitzant els seus béns.

El debat, en el que ha pres part el nostre company Angel Samblancat i en el que va parlar en nom de l'Esquerra Republicana de Catalunya l'Humbert Torres, no dona encara prou llum respecte el resultat que del mateix podem esperar lògicament.

De moment, hom sap que votaran la separació de l'Església de l'Estat i la dissolució de les Ordres religioses els socialistes i els radicals socialistes.

L'Esquerra Catalana exceptua de l'expulsió les Congregacions que compleixen fins benèfics.

Els radicals de Lerroux volen ajornar aquest "affaire" importantíssim i deixar la solució del problema per a una llei especial.

Amb els lerrouxistes estan d'acord, sembla, la Dreta Liberal, Acció Republicana, els intel·lectuals, els agraris, els conservadors, els gats vells de la política—Sanchez Guerra, Ossorio, Alba, Melquiades, etc.

Els enemics de la llibertat de consciència són, per tant, molts i molt poderosos.

Diffícilment les esquerres la podran salvar dels esculls i perills que l'envolten.

de Ministres. S'hi ha vist obligat per raons de consciència, molt respectables, i nosaltres, davant d'això, no hi tenim res a dir, sinó palesar com lamentem que Catalunya perdi un gran home al Govern Provisional, i Espanya un cabdill difícilment substituïble en aquests moments. Però també s'hi ha vist, tal vegada, per haver anat massa endavant en l'apreciació de les conseqüències que podria tenir la renúncia del cardenal Segura. I aquestes coses no es poden precisar ni evaluar, sense poder pulsar el poble, o els diputats de les Constituents que el representen.

Un vell polític em deia, dimecres al migdia: "Vostè creu que molts diputats han votat de cor aquest article? No. Si hagessin pogut, haurien emès el seu sufragi en contra. El poble era al carrer, silenciós i ordenat, però disposat a exigir als que havia elegit que fessin justícia. I si l'article no hagués estat votat, qui sap, en sortir, quina hauria estat la sort de molts diputats."

Es una llei inexorable del progrés i de la civilització. Durant trenta anys, tots els polítics republicans, en el miting, en el periòdic, en la revista, en la conferència, han dit que calia separar l'Església de l'Estat i expulsar les ordres religioses, o, almenys, relegar-les únicament als seus veritables fins, que no poden ésser altres que la pietat i la caritat. Quan un poble s'ha mobilitzat per anar als comicis al crit de "Visca la República!", cal dar-li satisfacció, o exposar-se a deixar-se trepitjar per ell, si es decideix a prendre's la justícia per la seva mà.

No obstant, l'home que més s'ha distingit durant la seva actuació política, en l'exposició d'aquest programa, l'home del "rasgud el velo de las novicias...", etcètera, etcètera, va romandre silenciós durant el famós debat. Per què? En Lerroux és una esfínx. Espera la seva hora. Una hora que jo crec que no és aquesta, però que ho pot ésser més endavant. I pren posicions, cautelosament, sense precipitar-se. També hi havia, no fa molts mesos, un altre home que esperava la seva hora. Es deia Francesc

Cambó; i va morir, políticament, a mans de l'anarquista de Terrassa. En Lerroux, prudent, ha callat en aquests moments greus de la política espanyola, perquè tal vegada ha tingut por de morir a mans dels lliurepensadors.

Agustí PIRANCÉS

Pau Beckendorff von Hindenburg

Hindenburg, el president de la República alemanya, acaba de complir vuitanta-quatre anys.

Després d'una vida a cent per mil, en arribar a la vellesa, el famós general es troba enlairat al rang més alt de la seva pàtria.

Per nosaltres, però, sota els hàbits civils, sempre li hem vist el glavi militar que tant de renom li ha donat, i segueix donant-li. Malgrat l'estar ara assegut en el seu cadiral del Reich, enyor, recorda i somia la tenda de campanya; és un republicà que sent el problema de la tirania afectiu, com també sent una devoció constant per l'ex-kaiser. Aquest caràcter contradictori i aquesta doble personalitat, apareixen així que les circumstàncies són lleument propícies. Són aquelles coses i expressions que no poden romandre amagades. Hindenburg, des del nostre punt de mira personal, és un militar republicà, monàrquic i kaiserista.

La pròpia vida de Hindenburg és obligada a donar un salt enera.

Amb motiu de les festes que celebraven els seus vuitanta-quatre anys, aquest general va anar a rebre un homenatge de la vasta Associació d'antics combatents a Kiltbaeuser, i, nota curiosa, aixecà la copa, en primer lloc, pel rei i l'emperador, que, segons va dir, "em varen donar tota la seva confiança i em varen alçar fins als carrers més importants, no sols de l'exèrcit i del país, sinó de la vida".

En tota Europa, per obra i gràcia dels grans rotatius americans o no, aquestes declaracions produïren molt rebombori pel que

tenien de reialistes, d'imperialistes. Sobretot a la nostra veïna França, que, malgrat els anys passats, conserva encara, roges i entrobertes, les cicatrius de la gran guerra.

Emperò, tot plegat, no va passar d'ésser una parada, sincera en el fons, però un xic escenogràfica, dels sentiments nacionalistes alemanys. Hem de tenir en compte que tot el poble alemany, encara que forçosament resignat, no està d'acord amb la situació en la qual els que guanyaren l'han posat.

Nosaltres creiem sincerament que el republicanisme alemany és sols oficial, exclusivament. En el fons de tot el poble germànic, en totes les consciències, viuen intactes les mateixes idees i els mateixos sentiments que un dia el varen portar a la immensa batalla. Millons d'alemanys tenen i veuen en l'ex-kaiser un ídol i tenen per dogma polític "Alemanya damunt de tot".

Ni les decisions d'una Assemblea ni les clàusules d'un Tractat no serveixen per canviar la ideologia i l'espiritualitat d'un poble que cantava, saltava i vibrava d'un entusiasme sincer davant la figura o el gest del seu emperador; Alemanya, el país en el qual, durant diverses generacions, l'exèrcit fou una espècie de sacerdot; Alemanya, orientada única, pura i exclusivament pel costat industrial i comercial per poder dominar el món, segueix essent, malgrat de tot, monàrquica, militarista i imperialista.

Per escapar millor a les grans responsabilitats de la guerra, el més pràctic i segur fou el canvi polític de règim.

La clau de tota la inquietud d'Europa, el que manté aquesta pau armada (llegeixi's Societat de les Nacions), gairebé tan cara com una guerra, el que sosté els rezels i procura esborrar els rancors... és la responsabilitat de la guerra.

El que veié les coses clares i, per evitar-les, va llençar la gran idea d'"una pau sense vençuts ni guanyadors", fou Wilson, l'apòstol. Emperò Europa sencera, el mateix que el públic dels cirks romans, volia sang, diners, guerra, rancors, vides, coses... El tractat de Versalles es va consumir, i Wilson va morir foll...

Emperò Alemanya, vençuda aparentment, desagrada aparentment, vigilada i cohibida aparentment, segueix essent un constant perill, o, almenys, un motiu d'alarma.

Europa segueix sentint, a cada moment, sota seu, el vençut. I amb motiu de les festes en honor de Hindenburg, els cors varen batre, entusiastes.

Hindenburg segueix essent l'home representatiu d'Alemanya, com ho fou quan dirigia la invasió de Rússia; com ho fou essent generalíssim dels antics exèrcits imperials; com ho fou quan, a Berlín, sobre la seva "kolossal" estàtua de fusta, tot el poble clavava milions de claus per fer ne projectils...

Hindenburg, president de l'Alemanya republicana, vençuda, oprimida, miserable, no pot oblidar ço que fou. Sota els hàbits civils vesteix encara l'uniforme de cabdill guerrer per excel·lència, pausat, fort i sanguinari. I, sota el nostre personalíssim punt de mira, Alemanya tota és com Hindenburg...

MIQUEL UTRILLO jr.

Correu de l'Estranger

LA CRISI ALEMANYA

La dimissió del gabinet Brüning no ha tingut altre objecte que el de la reforma de tot el ministeri. El president Hindenburg, que, tot volent conservar el senyor Brüning, volia acontentar en el possible els partits de la dreta, ha jugat un gran paper en aquesta maniobra que ell mateix havia, sens dubte, aconsellat.

Es impossible de comprendre res, absolutament res de la política alemanya, si no es té sempre present que el vell general de l'imperi exerceix una acció permanent i molt intensa sobre ella. Sense aquesta influència, el doctor Brüning s'hauria enfonsat ja fa molt temps.

Pel sacrifici del doctor Curtius, previst des d'algunes setmanes enera, hom ha donat una primera satisfacció als nacionalistes. I no per una divergència radical de criteri, sinó perquè, com a conseqüència de certes decepcions, calia una victima expiatòria. El senyor Curtius era en concret acusat d'haver renunciat, a Ginebra, al projecte d'unió duanera austro-alemanya.

Ara, el nou gabinet, presidit igualment pel Dr. Brüning, s'orientarà en un sentit més nacionalista. El general Hindenburg voldria, subtilment, satisfer els partits de dreta sense perdre l'ajuda dels socialistes. Ell veu possible no perdre aquesta ajuda, amenaçant-los amb què, en cas d'una nova crisi, es formaria un govern purament nacionalista, que establiria una dictadura més feixuga que la disfressada d'ara.

Amb tot, el descontentament de les masses populars creix més i més de dia en dia. Els caps socialistes no poden ja, sense perdre tot el seu prestigi davant les organitzacions obreres, acceptar nous sacrificis i capitular una vegada més davant les exigències arbitràries de les forces capitalistes i reaccionàries.

La crisi actual a l'interior, no ha resolt res. Ha complicat, en canvi, d'una manera poc favorable per a Alemanya, la política internacional. I Alemanya segueix oscil·lant, com abans, entre la revolució social i una dictadura nacionalista.

LES ELECCIONS ANGELESSES I LA CRISI D'UN RÈGIM

El senyor MacDonald ha renunciat, després de mil esforços inútils, a trobar una fórmula que posés d'acord els conservadors, que defensen la doctrina proteccionista, i els liberals, que mantenen, íntegra, la doctrina contrària del lliurecanvi.

Amb aquest motiu ha estat decidit de fer les eleccions generals immediatament, és a dir, a la fi d'aquest mes. Hom vol justificar aquestes eleccions en el moment actual dient que el govern nacional de coalició de MacDonald no reuneix més que una majoria precària que pot ésser derrotada d'un moment a l'altre. Això és cert, sens dubte. Però és més cert encara que ningú no pot preveure, amb certesa, el resultat de les noves eleccions.

Els actuals esdeveniments d'Anglaterra

El passat dia tretze es compliren anys de l'assassinat de Ferrer Guàrdia a Montjuïc. Fou un home d'intel·ligència i de bondat. L'Església i la Monarquia l'assassinaren. Ara ja no tenim Monarquia. Cal, doncs, que lluitem contra l'Església.

tenen causes molt més profundes que les causes purament financeres. La crisi britànica és el resultat d'una disgregació social, sensible tant en la família com en les relacions entre patrons i obrers. Es l'enfonsada definitiva — diem-ho una vegada més — de tot un règim: del règim capitalista.

Anglaterra ha estat sempre el país de l'autoritat, de la tradició, de la disciplina. Però les generacions de la post-guerra, que ara arriben a la maduresa, repudien les velles convencions i els vells dogmes. No vacilla. Vol destruir totalment la civilització caduca i bastir-la de bell nou sobre unes bases més justes.

El problema dels sense feina és per a Anglaterra com un càncer. Però en les fàbriques, en les mines, en els tallers on encara es treballa, les coses no van pas millor. Els obrers reclamen màquines millors. Els patrons reclamen treballadors més dòcils. Aquestes reclamacions s'entrecreuen com espases...

Potser Anglaterra marxa vers l'abisme. Potser, però, marxa vers una nova era en la qual els valors socials s'invertiran definitivament.

Botons de foc

Senyor "Joaquín" Montaner, poeta neula i secretari de l'Exposició: quan hem d'agafar l'escombria?

***

Es veritat que el senyor Aiguader actua com alcalde? Perquè els barcelonins encara no ho saben.

Molts d'ells creuen de bona fe que segueixen actuant els ajuntaments de la dictadura.

I potser tenen raó.

***

El Sant Pare—sant, per què?; pare, per què?—té una llista civil de vint milions de pessetes.

I els obrers que no tenen casa, que no poden menjar, que moren de fred?

***

Sinyer i Capdevila, un republicà que, sortosament, no s'assembla en res als d'avui, deia que l'home havia de declarar la guerra a Déu, a la tuberculosi i als reis.

I els republicans d'avui? Ah, els republicans no volen cap mena de guerra. La República, per ells, és una mena de Xauxa i volen pau, tranquil·litat... i bons aliments.

***

A Santander unes senyores (?) cridaren "Visca Crist rei!", oblidant que Crist deia que el seu regne no era d'aquest món.

A conseqüència dels crits provocadors, amb una mica més un grup de republicans cala foc a una església.

***

Si Crist fos diputat d'aquesta República que, per ara només és República de nom, també hauria votat la separació de l'Església de l'Estat.

Per a no veure més tota aquesta capellanada incivil que tan malament segueix les seves doctrines.

***

Ventosa i Cambó, servidors de l'abjecte Alfons XIII, tornen a remanar la cua.

Convé que el poble estigui alerta, i no els oblidí.

***

A Bilbao s'han repartit unes fulles que diuen: "Els veritables demòcrates exigim de les Corts Constituents: Separació de

La Càmera aprova, per 171 vots contra 59, el següent dictamen

Totes les confessions religioses seran considerades com **Associacions sotmeses a una llei especial**. L'Estat, la regió, la província i el municipi no mantindran, afavoriran o auxiliaran econòmicament l'Església, **Associacions i Institucions religioses**.

Una llei especial regularà la forma d'extinció en el termini màxim de dos anys del pressupost de la clerecia.

Queden dissoltes aquelles ordres religioses que estatutàriament imposin, a més dels tres vots canònics, un altre especial d'obediència a autoritats distintes a la legítima de l'Estat.

Les altres ordres religioses que subsisteixin es sotmetran a lleis especials ajustades a les bases següents:

- 1.ª Dissolució d'aquelles que amb llurs activitats constitueixin un perill per a la seguretat de l'Estat.
  - 2.ª Inclusió de les que hagin de subsistir en un registre especial dependent del ministeri de Justícia.
  - 3.ª Incapacitat d'adquirir i conservar per si o per persona delegada més béns dels que, prèvia justificació, es destinin a habitació i compliment directe del seus fins privatis.
  - 4.ª Prohibició d'exercir la indústria, el comerç o l'ensenyament.
  - 5.ª Submissió a totes les lleis tributàries del país.
  - 6.ª Obligació de rendir anyalment comptes a l'Estat, amb la inversió dels seus béns en relació amb els fins de l'Associació.
- Els béns de les ordres religioses podran ésser nacionalitzats.

Això ha causat la dimissió d'Alcalà Zamora. Era un home bo, digne, però els seus sentiments catòlics—molt respectables encara que no els compartim—haurien donat una marxa perillosa a la República.

Amb ell han dimitit tots els ministres...per a tornar a quedar-se. Azaña, el primer republicà de la República, ha format govern. I tots els bons republicans se n'han de felicitar.

Presidència i Guerra: Azaña.
Marina: Giral (Alianza Republicana).
Governació: Casares Quiroga.
Estat: Lerroux.
Justícia: De los Ríos.
Foment: Albornoz.
Hisenda: Prieto.
Instrucció Pública: Marcel·lí Domingo.
Economia: Nicolau d'Olwer.
Treball: Largo Caballero.
Comunicacions: Martínez Barrios.

Encara com aquell, ens hem tret del damunt el fill de Maura. Cal que el nou govern—nou per Manuel Azaña, que no pels altres—comprengui, si vol salvar la República, que el veritable camí és el de l'Esquerra.

l'Església de l'Estat; supressió del pressupost de culte i clergat; submissió del clergat al dret comú; expulsió de totes les ordres religioses; invalidació, en l'ordre civil, dels vots religiosos, advertint-los que, en cas contrari, estaran disposats a tots els extrems mes".

Es que els de la sotana a tot arreu tenien simpatia.

***

Des de 1861 fins a avui, l'Estat—l'Estat que no sabia crear escoles, l'Estat en el qual els mestres morien de fam—ha lliurat a l'Església TRES MIL CENT MILIONS DE PESSETES.

I encara no hem de demanar la separació de l'Església de l'Estat?

***

Entre arquebisbes, bisbes, canonges, abats, coadjutors, rectors, del pressupost de Culte i Clergat en viuen trenta cinc mil homes.

Que els mantenim els altres homes: els que treballem.

***

El senyor Rahola, diputat per la Lliga—que no és el mateix que per Catalunya—, i amic dels "toros" i les cupletistes, ha dit que ell sempre ha estat republicà.

Davant de republicans com el senyor Rahola, ens avergonyim d'ésser republicans.

***

Cambó—mori Cambó!—diu que la seva actitud d'avui és la de veure i esperar.

Esperar què?

Què és el que espera aquest indesitjable? aquest lacai d'Alfons XIII? aquest enemic de Catalunya?

***

I ara que parlem de Cambó: diuen que a París ell i Lerroux celebraren una entrevista.

Lerroux: vas amb males companyies.

***

El doctor Marañón diu que no s'han d'expulsar les ordres religioses.

Va per ell, el pollastre!

***

Es produeix el fenomen ase. Llegiu certs articles de la Premsa de Madrid. O, de quan en quan, "El Correo Catalán".

***

Un ase, un diputat de la minoria agrària; dos ases, dos diputats de la minoria basconavarresa; tres ases, tots els lectors de "Gracia y justicia".

***

L'obra de la nova Catalunya ha estat la de donar-se les mans, no amb les desferres d'una monarquia autocràtica i podrida, moral i físicament, sinó la d'abraçar-se amb la nova Espanya, la liberal, la treballadora, la revolucionària...

Diàlegs de la Rambla

—El primer govern de la República ha tingut mig any just de vida.

—Hauria viscut dos anys, si s'hagués orientat més decididament cap a les esquerres.

***

—Diu que hi ha molta gent que plany els capellans, els frares, les monges...

—Ca! Si aquests que planyen els reaccionaris repassessin la història de la seva vida, segurament trobarien que ells o algú dels seus familiars s'ha entrebancat més d'una vegada amb un capellà...

***

—Què? Heu venut molts diaris?

—Molts!

—I, esteu content, de la separació de l'Església de l'Estat?

—Vostè dirà! Ens hem passat set anys aguantant llurs impertinències. Capellans, frares i socis del Comitè de la Molèstia Social, ens atabalaven contínuament. Per culpa d'ells, ens clavaven multes injustes, ens feien recollides idiotes, ens impedièren exposar les publicacions alegres, ens obligaven a tapar cobertes de llibres d'En Ribas amb un paperet, pel sol fet d'haver-hi una dona massa escotada... I el pitjor de tot, és que mai no ens feien deu cèntims de "gasto"!

***

—Es una vergonya que en un país catòlic es separi l'Església de l'Estat!

—Perdoni; però vostè no està en el cert. Si Espanya és un país catòlic, no hi ha pas cap dubte que els fidels sostindran econòmicament els capellans, estalviant quatre-cents milions anyals a l'Estat del pressupost de Cultes. I, si no és catòlic, és injust que les contribucions serveixin, en bona part, per sostenir la Religió.

***

—S'ha fixat en la coincidència? Ara fa vint-i-dos anys justos que el fundador de l'Escola Moderna, Francesc Ferrer Guàrdia, fou assassinat a Montjuïc per haver combatut la monarquia i el fanatisme. Els homes d'aquella generació són els que han fet el miracle de retornar la llibertat a Espanya.

—I això que gairebé tots havien rebut educació catòlica!

***

—No sofrirà l'Estatut les conseqüències de la dimissió de l'Alcalà Zamora?

—No; perquè l'Alcalà Zamora no ha perdut el seu prestigi polític. Ha sabut perdre i ha sabut caure. Però no trigarà a alçar-se de nou, perquè la noblesa del seu gest, sigui o no equivocada, li ha assegurat la Presidència de la República.

***

—Diu que s'ha format un Govern Azaña.

—En les circumstàncies actuals, no n'hi ha d'altre més indicat que ell. L'home que ha resolt la qüestió militar, és l'únic que pot resoldre la qüestió religiosa.

***

—Ha llegit "La Veu"? Diu que s'ha comès un crim contra la cultura.

—El periòdic dels "fets vandàlics" i del "Delateu, delateu!" no podia pas dir altra cosa. El que s'ha votat aquest matí, representa moltes coses: entre altres, la condemna definitiva dels inductors i dels executors morals de l'assassinat de Ferrer Guàrdia.

Què farà la República dels capellans?

Convertirà les esglésies en escoles. Les processons seran civiques. Farà reconèixer els fills escampats. Canviarà els llibres de les escoles. Les armes seran canviades per eines de treball. I els convertirà en ciutadans desconeguts.

DUES PREGUNTES SENSE MALICIA

Del fill d'En Barrera, què se'n sap?
Del "cas" Lolita Bernabeu, què se'n sap també?

TANT QUE PRESUMIA!

Per on deu córrer aquell famós oficial de complement que es deia "Emilio" Vidal-Ribas?

LA TRISTESA D'EN BERTRAN

Diuen de París que En Bertran i Musitu està molt trist de no poder venir a la seva amada Barcelona.

No ho creiem pas així.
Amb els "seus", i portant la vida que porta, no tindriem por de res.

Es ven que el contacte amb els Sindicats "Lliures" li prova molt!

Què en diu, de tot això, En Pellicena i "Mechu"?

EL PARLAMENT, L'ESGLÉSIA I EL SENYOR GUAYOLS

El senyor Guayols —capellà i diputat— va queixar-se que la Cambra, en lloc d'escoltar-lo amb atenció, no li fes el menor cas i se'l prengué a broma.

Però, ¿com vol que se'l prenguin, quan diu, per exemple, que "l'Església ha lluitat sempre contra la misèria i contra les injustícies socials"?

No. L'Església ha estat sempre la màxima fomentadora de totes les misèries i de totes les injustícies.

Contraient l'esperit de l'Evangeli, l'Església posà sempre la Creu al costat de la corona i de l'espasa i de la bona bossa.

Dins el seu clos mateix, no és on hi ha les màximes i més cruels diferències socials? Hi ha pobres capellans que no poden ni menjar. Hi ha bisbes, en canvi, que menen el tren d'un Rotchild.

Comprengui, doncs, el senyor Guayols —diputat i capellà— que el millor que pot fer la Cambra és prendre-se'l a broma.

Si se'l prenguéu seriosament...

Ai, pobre senyor Guayols!...

ELS "BAMBINOS", ARMATS

A Roma, Mussolini va adreçar una brillant arenga a 40.000 jovenets feixistes.

Després, els camisetes negres, van desfilar davant del Duce amb els punyals a la mà, i llançant crits de venjança.

Puf! No són pas gaire bons deixebles dels bòrgies...

Criden massa, i la dita ja ho diu:

"Gos que lladra, no mossega".

UNA VERGONYA

A Madrid, hi ha 311 convents.

A Barcelona, 631: més del doble.

Si fos certa la cèlebre proporció de Baroja: a més freres, menys cultura, la comparació no ens seria gaire favorable.

¿No acabarem ara — definitivament — amb aquesta gran vergonya?

DE BALSARENY

Maniobres de la vella política

Sembla que fa uns quants dies, els homes que col·laboraren en la dictadura i que es negaren a tota acció favorable per l'implantament de la República, es belluguen. Arreconats per les seves pròpies culpes, justament rebutjades per l'opinió pública, intenten una maniobra política, estil "ancien régime", i volen sorprendre la bona fe d'algun dirigent de les forces esquerranes del nostre país.

Però l'opinió està alerta, companys, i en bé de la República i dels ideals d'esquerra no permetrem que aquests es desprestigïn anant a parar a mans ineptes, buides d'ideal, sense cap garantia de moralitat.

Ens ha costat massa d'obtenir la Repu-

blica, perquè ara vagi a parar a les mans dels despistats, dels que s'aprofitaven de la situació passada. Per altra banda, ésser republicà, no costa gaire d'ençà del 14 d'abril. Calia demostrar-ho en els moments de perill, a l'oposició. ¿I justament són ells — santa innocència! — que volen venir a donar lliçons de republicanisme!

I per acabar, avui, permeteu que us adreï aquesta pregunta: "No us heu assabentat que en un bar de barriada de Barcelona existeix una penya denominada "LIGA DE HOMBRES DE IDEAL"? Si tanta fal·lera teniu d'adhesió, correu-hi, que us rebran amb els braços oberts. Es la penya dels arribistes, dels panxacontentistes, i dels ex-socis de la "Unión Patriótica".

I com a pròleg, ja n'hi ha prou.

JOAN CAMPS ESTEVE

***

La xurma caciquil d'aquest poble, disfressada de nous republicans, ja torna a voler remenar la cua.

Ara les han donades a voler-se adherir a "Esquerra Republicana" tot difamant el nostre digne Ajuntament, perquè els traigué de casa.

Però, senyors, no veuen que el poble no vol cap vell residu del caciquisme al municipi?

No veuen que fan pudor de vells monàrquics ex-dictatorials, ex...

Ja és hora de parlar clar i anar sense cares.

Car no som a Carnaval encara.

JOSEP RIERA PUIG

SANT QUINTÍ DE MEDIONA

A Sant Quintí de Mediona s'ha celebrat l'enterrament civil de N'Antònia Nadal i Pomés. L'acte ha estat rodejat de circumstàncies que mereixen ésser conegudes.

Antoni Ribas, àlies "El Reiet", rector de la població, es veu que encara desconeix l'existència del 14 d'abril a Espanya. Portat dels seus entusiasmes trabucaires, ha fet una colla de bestieses per tal d'aconseguir que l'enterrament fos catòlic. Entenem que la República deuira estirar-li les orelles i

fermar-lo curt, car a Sant Quintí hi ha un grapat de lliurepensadors que n'estan tips i cuits, d'aquest vampir xarrupaire de les suades del poble.

La difunta havia exterioritzat en cent ocasions el seu desig d'ésser enterrada al costat de la seva cunyada Antònia Coca, i aquesta fou enterrada al número 7 del cementiri civil, en un nínxol de la família, el dia 1 de febrer del 1924. Emperò unes "Estropajosas" i "El Reiet" intentaren dur l'aigua al moli del catolicisme, visitant-la en l'agonia, damanant el seu amo per la malalta, i entornant-se'n amb una llúia penjada a l'esquena.

"El Reiet" tingué la poca-solta d'aconsejar a una nena de 12 anys que declarés que Antònia era catòlica. Aprofitant l'absència d'un nebot, que no ho hauria consentit, pujà a l'habitació de la morta, no a fer una visita particular, com havia pretès, sinó a dir un parenostre amant amb llatínorums; un veritable cas de violació de domicili amb premeditació i traïdoria.

Si el Jutge municipal de Sant Quintí de Mediona no fos un tros de cònim, hauria lligat les mans del capellà cinic, i l'hauria tancat al recambro dels malendregos; l'home curt de gambals i de la crosta, no sols no ha fet això, sinó que també s'oposava a l'enterrament civil, ignorant de l'existència d'una disposició de la República resolent tots els dubtes sobre el cas.

L'alcalde de Sant Quintí, En Bartomeu Llobet, lliurepensador de socarrel, indignat contra el procedir del rector i el jutge, volgué emparar els drets de la família, la qual tenia por d'ésser víctima d'aquells titelles. Volgué que la llei fos acomplerta, i ja tenim "El Reiet" bocaterrosa i el jutge a l'aparador rebent l'ovació de les rialles populars.

L'enterrament ha estat un acte d'esplèndida manifestació de dol, pesi a trobar-se la població en ple neguit veremador.

Felicitem la família Nadal i el senyor Llobet.

Pocs pobles poden gloriar-se de posseir una primera autoritat tan independent, tan recta i tan honesta, com ho és l'alcalde de Sant Quintí de Mediona.

J. COSTA POMÉS

Punt.—Aquesta és la primera carta vostra que rebo. Les altres de què em parieu no les he rebut. Si no, les vostres queixes s'haurien publicat més aviat. Molt agraït a les vostres paraules d'elogi, que no mereixo.

Imp. "L'Esquella" i "La Campana", Om. 8

—Ai, mossèn Pepet! D'ara endavant s'haurà de dedicar al «timo» de les misses...
—I tal! I, si convé, al de l'«enterrament»!

—Merceneta, si ens separen l'església de la menjadora, ens haurem de separar tu i jo. No ens podriem divertir gaire!